

MODERN RESEARCH IN WORLD SCIENCE

Proceedings of VII International Scientific and Practical Conference

Lviv, Ukraine

2-4 October 2022

Lviv, Ukraine

2022

UDC 001.1

The 7th International scientific and practical conference “Modern research in world science” (October 2-4, 2022) SPC “Sci-conf.com.ua”, Lviv, Ukraine. 2022. 1320 p.

ISBN 978-966-8219-86-3

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Modern research in world science. Proceedings of the 7th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Lviv, Ukraine. 2022. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/vii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-modern-research-in-world-science-2-4-10-2022-lviv-ukrayina-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: lviv@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2022 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2022 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Румянцев М. Г.* 25
ДОСВІД ВИРОЩУВАННЯ СІЯНЦІВ ДУБА ЗВИЧАЙНОГО ІЗ ЗАКРИТОЮ КОРЕНЕВОЮ СИСТЕМОЮ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ КОМПЛЕКСНИХ ДОБРИВ У ДП «ХАРКІВСЬКА ЛНДС»
2. *Тодосійчук М. О., Шарипіна Я. Ю., Боровська І. Ю., Парій Я. Ф., Бабич В. О., Костенко Ю. С., Бабич А. Г.* 32
СТІЙКІСТЬ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКА СЕЛЕКЦІЇ ВНІС ДО ВОВЧКА ТА ЇХ УРОЖАЙНІСТЬ
3. *Усенко С. О., Шостя Г. М., Устенко А. В.* 38
ПОЛТАВСЬКІ ГЛИНЯСТІ КУРИ: ІСТОРІЯ І СЬОГОДЕННЯ
4. *Шейдик К. А., Салька О. Ю., Савіна О. І.* 44
ШКОДОЧИННІСТЬ ШКІДНИКІВ ГРУШІ В УМОВАХ НИЗИННОЇ ПІДЗОНИ ЗАКАРПАТТЯ

VETERINARY SCIENCES

5. *Остан'юк А. Ю., Гутий Б. В., Халак В. І., Тодорюк В. Б., Химинець П. С.* 49
ВПЛИВ КАДМІЮ НА ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН ПЕЧІНКИ У КУРЕЙ-НЕСУЧОК

BIOLOGICAL SCIENCES

6. *Korzhov Ye. I., Miroshnichenko K. V., Yefremenko N. D., Kutuzova E. Yu.* 53
ON THE ISSUE OF THE CATFISH CATCHES DYNAMICS IN THE LOWER DNIEPER OVER A LONG-TERM PERIOD
7. *Okhotnikova O. O., Rusakova M. Yu.* 58
BIOTECHNOLOGY OF ANTIBIOTICS PRODUCTION USING BACILLUS GENUS BACTERIA
8. *Двінських Н. В., Азаренко Ю. М., Чадченко Д. А.* 62
ПРЕПАРАТИ-МЕТАБІОТИКИ ТА АСПЕКТИ ЇХ ОТРИМАННЯ
9. *Довганич Я. О.* 66
ШЛЯХИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ВЕДМЕДЯ БУРОГО (URSUS ARCTOS) В УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТАХ
10. *Комарова І. О., Коваленко А. В.* 73
ІНДИКАЦІЯ АНТРОПОГЕННОГО ВПЛИВУ ЗА МОРФОМЕТРИЧНИМИ ЗМІНАМИ ROBINIA PSEUDOACACIA L.
11. *Макаренко О. А., Карабаджак Л. І., Кіка В. В.* 76
ВИТРИВАЛІСТЬ ТА ПОКАЗНИКИ ІНТОКСИКАЦІЇ ГОЛОВНОГО МОЗКУ ЩУРІВ ПРИ ХРОНІЧНІЙ АЛКОГОЛЬНІЙ ІНТОКСИКАЦІЇ

ПОЛТАВСЬКІ ГЛИНЯСТІ КУРИ: ІСТОРІЯ І СЬОГОДЕННЯ

Усенко Світлана Олексіївна,
д. с.-г. н, старший науковий співробітник, професор
Шостя Геннадій Михайлович,
Устенко Андрій Володимирович
здобувачі вищої освіти ступеня Доктор філософії
Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава, Україна

Вступ. Сучасні тенденції галузі птахівництва направлені на розширення асортименту виробництва як племінної так і товарної продукції. Поряд з цим все більше уваги приділяється збереженню генофонду рідкісних порід сільськогосподарської птиці і раціональному його використанню. Аборигенна птиця є носієм цінних генів, що забезпечують високі адаптивні якості та смакові характеристики виробленої продукції. Тому кожна країна має програми із збереження генофонду птиці.

В усі часи сільське населення розводило курей на своєму подвір'ї. При цьому найбільшу популярність мали універсальні породи з різнобарвним оперенням [5, 7]. Такі породи, як правило, виникли у результаті схрещування місцевої безпородної птиці з культурними породами та наступним масовим відбором за бажаними ознаками [2, 4, 9]. Перш за все відбір вівся за продуктивними якостями, проте предметом відбору в деяких випадках був протяжний низький голос у півнів юрлівської породи, бійцеві якості у тувльських гусей, а також краса різнобарвного оперення декоративних та витривалість аборигенних порід [5].

Мета роботи – дослідити історію створення, сучасний стан, екстер'єрні особливості та господарсько-корисні ознаки полтавської глинястої породи курей.

Матеріали та методи досліджень. Дослідження історії створення, аналіз показників продуктивності та перспектив використання полтавської глинястої породи курей.

Результати та обговорення. Однією з найбільш відомих в Україні порід сільськогосподарської птиці є полтавська глиняста. Науковці притримуються думки, що кури цієї породи виникли у Полтавській губернії шляхом народної селекції, яких одержували при схрещуванні місцевої птиці з імпортованими породами, такими як половий орпінгтон, нью-гемпшир, віандот, яких завозили в Україну наприкінці XIX та на початку XX століть [4, 6].

Племінна робота спрямована на покращення продуктивних якостей курей розпочалась у Полтавській сільськогосподарській дослідній станції у 1912 році. Спочатку полтавські кури мали такі показники продуктивності: несучість - 70 яєць у рік, середня маса яєць – 50 г, жива маса – від 2,1 до 4,0 кг. У 1928 році на базі Полтавської сільськогосподарської дослідної станції було організовано племінний розсадник із розведення цих курей, з якого населення одержувало поліпшену птицю [9].

У 1929-1930 рр. на Всеукраїнському конкурсі птиці полтавські кури продемонстрували несучість більше 100 яєць, що було значним досягненням на той час [5]. Незважаючи на те, що в більшості господарств почали активно розводити курей породи білий леггорн, населення Полтавщини і Слобожанщини продовжували у власних господарствах утримувати саме полтавських курей, цінуючи їх за добрі м'ясні якості, невибагливість до умов утримання і годівлі та досить високу несучість.

Співробітники Української дослідної станції птахівництва, виконуючи завдання Всесоюзної академії сільськогосподарських наук про належну увагу до місцевого генофонду сільськогосподарських тварин і птиці, у 1948-1949 рр. розпочали детальне вивчення полтавських курей з метою виявлення їх генетичних ресурсів. У результаті проведеної роботи у 1950 році наказом Міністерства сільського господарства України привернуто увагу до необхідності поглибленої селекційно-племінної роботи з полтавськими курми. Це зумовило копітку роботу з відбору кращої типової птиці, добре розвинутої, живою масою більше 1,7 кг і несучістю 100 яєць і більше. Півнів відбирали з урахуванням продуктивності матерів та власною живою масою не менш як

2,6 кг. Це поголів'я стало вихідним матеріалом для створення справжнього племінного стада полтавських курей [5, 8]. При застосуванні поглиблених методів селекційно-племінної роботи отримали курей з продуктивністю 140-170 яєць на несучку, які були представлені трьома типами: глинясті, зозулясті, чорні [8].

Сьогодні в Україні розводять лише курей з глинястим кольором оперенням, які відносяться до яєчно-м'ясного напрямку продуктивності. У 2007 році наказом Міністерства аграрної політики України полтавську глинясту породу курей затвердили як нове селекційне досягнення Інституту птахівництва УААН (нині Державної дослідної станції птахівництва НААН) [3].

Курей називають глинястими завдяки кольору оперення, який схожий на червону глину. Зустрічаються особини, які мають світло-глинясте і темно-глинясте оперення. Кінчики пір'їн на шиї і хвості мають чорний колір. Голова невелика, дзьоб короткий і міцний, гребінь, зазвичай, трояндоподібної форми, але відповідно до стандарту породи у 10% поголів'я зустрічається листоподібна форма, вушні мочки червоні, сережки середньої довжини, шия товста і коротка, спина широка і довга, груди округлі і виступають вперед, ноги міцні і широко поставлені. Ноги і дзьоб мають жовте, або світло-жовте забарвлення.

Півні мають темніше забарвлення пір'я, блискучу яскраво-жовту гриву і косиці, на хвості і крилах чорне пір'я [4].

У роботі з породою до 1963 року користувались методом масової селекції, а згодом – заводськими методами. Основною метою у селекційній роботі з породою було покращення продуктивних і репродуктивних ознак птиці та консолідація її екстер'єрних особливостей. Значна увага приділялася поліпшенню якості яєчної продуктивності та товарному вигляду яєць.

У період з 1961 по 1987 рр. селекційну роботу з цією породною групою проводили у напрямі створення спеціалізованих ліній за певними ознаками. Протягом 1987-1996 рр. ці лінії і популяції було об'єднано в одну лінію.

На сьогодні порода полтавських глинястих курей представлена однією

лінією. До її складу входить шість генеалогічних мікроліній [4, 5].

При вирощуванні ремонтного молодняку за 19 тижнів життя падіж становить 4-6%; жива маса курочок у 17 тижнів – 1,34-1,39 кг, півників - 1,69-1,79 кг. Віку знесення першого яйця кури досягають у 160-164 доби, 50% інтенсивності несучості – у 166-172 доби. Несучість на середню несучку становить 235-240 яєць; маса яйця у 30 тижнів – 51,5-53 г, у 52 тижні - 59,5-60,5 г. Шкаралупа яєць має привабливий коричневий колір різної інтенсивності забарвлення. Жива маса курей у 52 тижні – 2,2-2,3 кг, півнів - 3,2-3,4 кг. Збереженість – 93-95%, вивід курчат – 80-82%. Добові курчата мають жовто-коричнєве забарвлення пуху [1, 9].

Однією із найцінніших ознак полтавських глинястих курей є їх підвищена життєздатність, стресостійкість, стійкість до неопластичних захворювань, зокрема хвороби Марєка. Полтавські глинясті кури мають спокійний темперамент, добре пристосовані до різних умов утримання як на підлозі, так і у кліткових батареях різного типу. У відтворенні поголів'я успішно використовують штучне осіменіння [6, 10].

Останнім часом зріс попит населення на різнокольорову птицю універсального типу продуктивності. Враховуючи це, науковцями проводиться робота щодо ресинтезу зниклих різновидів полтавських курей. Подальша селекційна робота з полтавськими глинястими курми спрямована на покращення основних господарсько-корисних ознак, таких як жива маса, маса яєць, несучість [1, 5, 6]. Схрещування полтавських глинястих курей з півнями породи білий леггорн дає змогу отримувати високопродуктивних гібридних курей з несучістю 260-265 яєць і високою життєздатністю [4].

Висновки. Результатом цілеспрямованої довготривалої роботи науковців Державної дослідної станції птахівництва НААН і спеціалістів Державного підприємства «Дослідне господарство «Бірки» є порода полтавських глинястих курей.

Кури полтавської глинястої породи мають добру продуктивність, гарні адаптаційні якості, пристосованість до різних умов утримання, високі

показники інкубаційних якостей і життєздатності, привабливе світло-коричневе забарвлення шкаралупи яєць, спокійний темперамент, ніжне смачне і соковите м'ясо.

Курей полтавської глинястої породи можна розводити для отримання органічної продукції, беручи до уваги їх невибагливість до умов утримання, годівлі, а також резистентність до захворювань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Коваленко Г. Т., Іванова Т. В., Подстрешний О. П. Полтавські глинясті кури. *Племінні Ресурси України*. К.: Аграрна наука, 1998. С. 224-225.

2. Хвостик В. П., Захарченко О. П., Лютий Ю. С., Печеніжська Т. Б., Фесенко Н. А. Господарсько корисні ознаки курей вітчизняного генофонду. *Птахівництво: Міжвід. темат. наук. зб.* Харків, 2013. Вип. 70. С. 30-34.

3. Птахівництво м'ясо-яєчні кури. Про затвердження полтавської глинястої породи яєчно-м'ясних курей в складі 6 генеалогічних ліній. Наказ № 781/111 від 6 листопада 2007 р.: "Про затвердження полтавської глинястої породи яєчно-м'ясних курей в складі 6 генеалогічних ліній" [Електронний ресурс]. URL : <http://agroua.net/animals/catalog/ag>.

4. Базиволяк С. М. Полтавські глинясті – порода курей вітчизняної селекції. *Сучасне птахівництво*. 2014. № 10. С. 18-20.

5. Катеринич О., Руда С., Подстрешна І. Національне надбання: кури «Полтавська глиняста». *Аграрний бізнес сьогодні*. 2011. №15-16 (215). [Електронний ресурс]. URL: <http://avianua.com/ua/index.php/statty-porticevodstvu/selektsiia-henetyka>

6. Мосякіна Т. В., Коваленко Г. Т., Степаненко І.А., Печеніжська Т. Б. Нова порода яєчно-м'ясних курей «Полтавська глиняста» [Електронний ресурс]. URL : <http://avianua.com/index.php/selektsiya-i-genetika/255-nova-poroda-yaecho-m-yasnikh-rurej-poltavska-glinyasta>.

7. Панькова С. М., Катеринич О. О., Захарченко О. П., Печеніжська Т. Б., Фесенко Н. А. Новий вітчизняний м'ясо-яєчний гібрид для присадибного та

органічного виробництва (економічна ефективність вирощування півників). *Сучасне птахівництво*. 2015. №5 (150). С. 22-24.

8. Іванова Т., Коваленко Г. Полтавські глинясті кури. *Пропозиція*. 2003 р. № 6. С. 74-75.

9. Матіюк В. В., Усенко С. О. Полтавська глиняста порода курей: історія створення та сьогодення. *Актуальні питання технології продукції тваринництва: Збірник статей за результатами III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції 30-31 жовтня 2017 року*. Полтава, 2018 С. 83-89.

10. Мосякина Т. В., Коваленко А. Т., Рябоконт Ю. А., Катеринич О. А., Степаненко І. А. Полтавські глинясті кури (рекомендації по розведенню). ІІ УААН, Державне підприємство дослідне господарство «Борки». Борки, 2005. 32 с.